

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 16 stycznia 2026 r.

Poz. 477

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NP-II.4131.1.307.2025.4

WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 31 grudnia 2025 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153)

orzekam

nieważność uchwały nr XV/154/25 Rady Miejskiej w Szamocinie z dnia 27 listopada 2025 r. w sprawie utworzenia Młodzieżowej Rady Miejskiej w Szamocinie i nadania jej statutu - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 27 listopada 2025 r. Rada Miejska w Szamocinie podjęła uchwałę nr XV/154/25 w sprawie utworzenia Młodzieżowej Rady Miejskiej w Szamocinie i nadania jej statutu, zwaną dalej „uchwałą”.

Uchwałę podjęto na podstawie: „art. 5b ust. 10 i 13 oraz art. 7 ust. 1 pkt 17 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 z późn. zm.)”.

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu 3 grudnia 2025 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Mocą § 1 badanej uchwały Rada Miejska w Szamocinie, w celu wspierania i upowszechniania idei samorządowej wśród młodzieży, utworzyła Młodzieżową Radę Miejską w Szamocinie, zwaną dalej „Radą”. Ponadto w myśl § 2 uchwały: „Nadaje się Statut Młodzieżowej Radzie Miejskiej w Szamocinie, który stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały”, zwany dalej „Statutem”.

Wymogi dotyczące treści statutu młodzieżowej rady gminy zostały określone w art. 5b ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, zwanej dalej „ustawą”. Zgodnie z art. 5b ust. 10 zdanie pierwsze ustawy, rada gminy, tworząc młodzieżową radę gminy, nadaje jej statut określający w szczególności zasady działania młodzieżowej rady gminy, tryb i kryteria wyboru jej członków oraz zasady wygaśnięcia mandatu i odwołania członka młodzieżowej rady gminy. Z kolei w myśl art. 5b ust. 11 ustawy: „Członkowi młodzieżowej rady gminy biorącemu udział w posiedzeniach młodzieżowej rady gminy lub w zorganizowanym wydarzeniu, na którym reprezentuje on młodzieżową radę gminy, a w przypadku niepełnoletniego członka młodzieżowej rady gminy - także jego rodzicowi lub opiekunowi prawnemu, zwraca się, na jego wniosek, koszty przejazdu na terenie kraju związane z udziałem w posiedzeniu młodzieżowej rady gminy lub w zorganizowanym wydarzeniu, na którym reprezentuje on młodzieżową radę gminy, na podstawie dokumentów, w szczególności rachunków, faktur lub biletów, potwierdzających poniesione wydatki lub informacji o wysokości poniesionych kosztów przejazdu samochodem. Szczegółowe zasady zwrotu kosztów oraz zasady delegowania przedstawicieli młodzieżowej rady gminy na zorganizowane wydarzenia, na których reprezentują oni młodzieżową radę gminy, reguluje statut młodzieżowej rady gminy”. Ponadto jak wynika z art. 5b ust. 12 ustawy: „Młodzieżowa rada gminy może

posiadać opiekuna”. Statut młodzieżowej rady gminy może określać szczegółowe wymagania, które musi spełniać opiekun, zakres jego obowiązków oraz zasady jego odwoływania (art. 5b ust. 13 ustawy).

Ustawodawca w art. 5b ust. 10 i ust. 11 ustawy wskazał zakres regulacji, który winien być unormowany w statucie młodzieżowej rady gminy. Powyższe elementy stanowią katalog otwarty, na co wskazuje użyte w art. 5b ust. 10 ustawy wyrażenie „w szczególności”, lecz jednocześnie są to elementy obligatoryjne, do określenia których rada gminy została obowiązana, normując statut młodzieżowej rady gminy. Określenie kwestii zawartych w powyższych przepisach stanowi niezbędne minimum, które musi zostać uregulowane w przedmiotowej uchwale. Brak któregokolwiek z nich oznacza niewypełnienie przez przedmiotową uchwałę zakresu regulacji określonej w upoważnieniu ustawowym, co skutkuje istotnym naruszeniem prawa i koniecznością stwierdzenia nieważności całej uchwały. Zaniechanie organu stanowiącego w zakresie uregulowania w akcie prawa miejscowego zagadnienia, które ustawodawca uznaje za obligatoryjny element danego aktu, należy kwalifikować jako istotne naruszenie prawa materialnego. Akt prawny, który nie zawiera w swojej treści elementów ważnych dla określenia stosunków prawnych, których ów akt dotyczy, nie jest bowiem w stanie prawidłowo kształtować sytuacji prawnych jego adresatów (por. wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z 15 czerwca 2022 r., II SA/Go 225/22; opubl. w Centralnej Bazie Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

Odnosząc powyższe do badanej uchwały, stwierdzić należy, że Rada Miejska w Szamocinie nie zrealizowała w pełni delegacji ustawowej zawartej w art. 5b ust. 10 zdanie pierwsze ustawy. Z treści tego przepisu wynika, że statut młodzieżowej rady gminy powinien obowiązkowo regulować tryb i kryteria wyboru członków tej rady.

W rozdziale 5. Statutu, zatytułowanym „Tryb i kryteria wyboru członków Rady”, przyjęto, że nabór kandydatów do Rady ogłasza Burmistrz nie później niż 30 dni przed upływem kadencji (§ 32 ust. 1), przy czym ogłoszenie to powinno zawierać „informację o trybie i kryteriach wyboru członków Rady” (§ 32 ust. 3 pkt 1). Z dalszych przepisów Statutu wynika, że nabór kandydatów do Rady następuje na podstawie zgłoszenia (zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik nr 1 do Statutu) wraz z listą poparcia (załącznik nr 2 do Statutu), a także opisem dotychczasowej aktywności społecznej oraz „Planem działania w Młodzieżowej Radzie Miejskiej w Szamocinie” (§ 32 ust. 4 pkt 6 i 7). Zgłoszenia kandydatów są sprawdzane przez Burmistrza jedynie pod względem formalnym, obejmującym terminowość i kompletność zgłoszenia (§ 34 ust. 1).

Zgodnie z § 35 Statutu, w przypadku, gdy zgłoszono wyłącznie 15 kandydatów do Rady, wszyscy zgłoszeni kandydaci uzyskują status członka Rady. Wyjaśnić w tym miejscu należy, że Rada składa się z 15 członków (§ 18 ust. 1 Statutu). W przypadku, gdy do Rady zgłoszono mniej niż 15 kandydatów, Burmistrz wyznacza dodatkowy termin zgłaszania kandydatów (§ 36 ust. 1 Statutu). Natomiast w przypadku, gdy liczba zgłoszonych kandydatów do Rady przekracza 15 osób, Burmistrz przeprowadza losowanie (§ 37 ust. 1 Statutu).

Zdaniem organu nadzoru, przywołane powyżej (jak i żadnej inne) przepisy Statutu nie określają wymaganych przez ustawodawcę kryteriów wyboru członków Rady. Przyjęcie zasady losowania (§ 37 ust. 1 Statutu) nie stanowi prawidłowego wypełnienia dyspozycji normy kompetencyjnej zawartej w art. 5b ust. 10 ustawy w tym zakresie. Zgodnie z Wielkim Słownikiem Języka Polskiego PWN (pod red. naukową prof. Stanisława Dubisza, Wydawnictwo Naukowe PWN S.A., wyd. I, Warszawa 2018), kryterium to „miernik, sprawdzian służący za podstawę oceny, podziału, pomiaru czegoś; probierz”. Zdaniem organu nadzoru, nie ma przeszkód, aby wyboru członków młodzieżowej rady gminy dokonywał burmistrz, niemniej jednak rada gminy zobowiązana jest określić w sposób jasny i czytelny, jakimi kryteriami organ wykonawczy gminy winien kierować się przy wyborze tychże członków. Mając na względzie przepisy § 32 ust. 4 pkt 6 i 7 Statutu, takim kryterium mogłaby być np. liczba mieszkańców popierających danego kandydata na członka Rady, czy też liczba punktów przyznanych w wyniku merytorycznej oceny dotychczasowej aktywności społecznej kandydata lub przedstawionego przez niego planu działania w Radzie.

Luki prawnej w omawianym zakresie nie może uzupełniać przepis § 32 ust. 3 pkt 1 Statutu, który przewiduje, że „informację o trybie i kryteriach wyboru członków Rady” zawiera ogłoszenie Burmistrza o naborze kandydatów do Rady. Ustawodawca wymaga, aby to organ stanowiący gminy w statucie młodzieżowej rady gminy określił tryb i kryteria wyboru jej członków, zatem scedowanie tej kompetencji na rzecz organu wykonawczego gminy jest niedopuszczalne i stanowi istotne naruszenie art. 5b ust. 10 ustawy.

W konsekwencji należy stwierdzić, że przyjęty badaną uchwałą Statut pozbawiony został elementu obligatoryjnego, o którym mowa w art. 5b ust. 10 ustawy, wpływającego na legalność całej uchwały. W ocenie organu nadzoru, wskazane powyżej pominięcie uchwałodawcze stanowi istotne naruszenie prawa, co skutkuje koniecznością stwierdzenia nieważności uchwały w całości.

W tym stanie rzeczy, orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Agata Sobczyk
(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:

Rada Miejska w Szamocinie

Burmistrz Miasta i Gminy Szamocin